

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 8P/43/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122201040
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2022:2122201040.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou JUDr. Andreou Kralovičovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletého O. K., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, trvale bytom Y., U. ul. č. XX (u rodičov), zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Malacky, Záhorácka ul. č. 2942/60A, dieťa rodičov M. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y., U. ul. č. XX, a Z. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XX, Y., t. č. ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, so sídlom Trnava, Jána Bottu č. 4, za účasti Okresného prokurátora v Malackách, na zrušenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd zrušuje ústavnú starostlivosť nariadenú nad maloletým O. K., nar. XX.XX.XXXX, rozsudkom Okresného súdu v Trnave č. 40P/39/2019-30 zo dňa 18.09.2019 v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Trnave č. 14P/41/2020-59 zo dňa 11.03.2021.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Trnava súdu dňa 21.02.2022 sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava (ďalej ako „ÚPSVaR“) domáhal zrušenia ústavnej starostlivosti nariadenej nad maloletým O. rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 40P/39/2019-30 zo dňa 18.09.2019 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 14P/41/2020 - 59 zo dňa 11.03.2021. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil skutočnosťou, že nakoľko maloletý odmieta zotrvať v Reedukačnom zariadení v Sološnici, ústavná starostlivosť si v súčasnosti neplní svoj účel, aj vzhľadom na vek maloletého. Konanie sa začalo viesť pod sp. zn. 40P/8/2022.

2. Dňa 24.02.2022 postúpil Okresný súd Trnava vec v zmysle ustanovenia § 112 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tunajšiemu súdu. Na tunajšom súde sa konanie začalo viesť pod sp. zn. 8P/43/2022.

3. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 23.03.2022 sa matka maloletého domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletého O. do starostlivosti rodičov. Uznesením č. k. 8P/61/2022-4 zo dňa 30.03.2022, právoplatným dňa 20.04.2022, nariadil tunajší súd Reedukačnému centru v Sološnici, so sídlom Sološnica č. 3 odovzdať maloletého O. do starostlivosti matky. Predmetným uznesením zároveň pozastavil účinnosť rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 40P/39/2019-30 zo dňa 18.09.2019 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 14P/41/2020 - 59 zo dňa 11.03.2021 v časti výroku o starostlivosti a výživnom pre maloleté dieťa.

4. Dňa 23.08.2022 ÚPSVaR Malacky uviedol, že na základe žiadosti ÚPSVaR Trnava o zastúpenie počas pojednávania v predmetnej veci, ktorého termín bol Okresným súdom Malacky stanovený na

23.08.2022, ako aj vzhľadom k tej skutočnosti, že ÚPSVaR Malacky bol v konaní o návrhu na zrušenie ústavnej starostlivosti ustanovený Okresným súdom Malacky za kolízneho opatrovníka pre maloletého, bol ÚPSVaR Trnava požiadaný o zaslanie komplexnej správy so zameraním sa na aktuálne informácie o maloletom a jeho rodine, ako aj o vyjadrenie, či dôvody podania tohto návrhu vo veci starostlivosti o maloletého stále pretrvávajú, a či tento návrh aj aktuálne považuje ÚPSVaR Trnava za dôvodný, opodstatnený, a či na ňom trvá.

5. V predmetnom vyjadrení zo dňa 19.08.2022 ÚPSVaR Trnava uviedol, že sa telefonicky skontaktovali s matkou maloletého, ktorá uviedla, že maloletý sa od vydania neodkladného opatrenia Okresným súdom Malacky nachádza v domácnosti matky. Od septembra 2022 by mal maloletý nastúpiť na Spojenú školu v Y., kde by sa mal učiť v odbore poľnohospodár. Zároveň matka mala uviesť, že maloletý počas leta brigádnicke pracuje, vykonáva rôzne stavebné práce. ÚPSVaR uviedol, že podľa slov matky jej maloletý pomáha, rešpektuje ju, pomáha jej so starostlivosťou o mladších súrodencov, nakoľko otec detí je vo výkone trestu odňatia slobody. Následne sa ÚPSVaR spojil aj s maloletým O., ktorý uviedol zhodné skutočnosti ako matka. Maloletý sa priznal, že sa začiatkom augusta 2022 dopustil priestupku, kedy bol s kamarátom v obchodnom centre Avion. Kamarát mal údajne ukradnúť veci na oblečenie a dať si ich do svojej tašky. O. požiadal, aby mu tašku podržal a kamarát následne z miesta utiekol. Následne na to bol O. zadržaný aj s odcudzenými vecami. Vyjadril sa, že momentálne je predmetná vec v štádiu riešenia. ÚPSVaR nebol doposiaľ informovaný, či bol incident kvalifikovaný ako trestný čin, alebo priestupok. ÚPSVaR uviedol, že maloletý odmieta zotrvať v Reedukačnom centre Sološnica a odmieta ísť aj do iného reedukačného zariadenia. Nakoľko bol maloletý dlhšiu dobu na úteku, ústavná starostlivosť si neplnila svoj účel. ÚPSVaR považuje návrh za dôvodný a opodstatnený. ÚPSVaR uviedol, že súhlasí so zrušením ústavnej starostlivosti nad maloletým O. aj napriek skutku, ktorého sa mal maloletý O. dopustiť, nakoľko maloletý má záujem sa ďalej vzdelávať, získať teoretické vedomosti aj praktické zručnosti s možnosťou zaradenia do spoločenského a pracovného života.

6. Zástupca ÚPSVaR ako navrhovateľa na pojednávaní dňa 23.08.2022 uviedol, že na svojom návrhu trvá a žiada, aby bola ústavná starostlivosť nad maloletým zrušená. Vyjadril sa, že maloletý bol od novembra 2021 na úteku z reedukačného centra, na základe čoho ústavná starostlivosť neplnila vôbec žiadny účel. Maloletý je v súčasnosti v starostlivosti matky na základe neodkladného opatrenia č. k. 8P/61/2022-4 zo dňa 30.03.2022.

7. Matka maloletého sa vyjadrila, že súhlasí so zrušením ústavnej starostlivosti nad maloletým O.. Uviedla, že maloletý je doma, v septembri by mal nastúpiť na odborné učilište v Y., pracuje brigádne. Otec maloletého je vo výkone trestu, a bude v ňom ešte dva roky. Matka uviedla, že aj otec mal vyjadriť súhlas so zrušením ústavnej starostlivosti.

8. Na pojednávanie vo veci nariadené na deň 23.08.2022 sa nedostavil otec maloletého napriek tomu, že bol o termíne pojednávania písomne upovedomený dňa 18.07.2022. Dňa 22.07.2022 bolo tunajšiemu súdu doručené podanie otca, ktorým ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní, a žiadal, aby súd rozhodol v jeho neprítomnosti. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd v zmysle ustanovenia § 180 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) s poukazom na ustanovenie § 31 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti účastníka konania za súčasného rešpektovania ústavne garantovaných práv ostatných účastníkov konania (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

9. Kolízny opatrovník súhlasil so zrušením nariadenej ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom, a v celom rozsahu sa pripojil k návrhu ÚPSVR Trnava.

10. Zástupca Okresnej prokuratúry Malacky súhlasil so zrušením ústavnej starostlivosti a priklonil sa k návrhu ÚPSVaR Trnava o zrušenie ústavnej starostlivosti.

11. Súd vykonal dokazovanie vypočutím prítomných účastníkov, oboznámil sa s rozsudkom Okresného súdu v Trnave č. 40P/39/2019-30 zo dňa 18.09.2019 v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Trnave č. 14P/41/2020-59 zo dňa 11.03.2021, rozsudkom Okresného súdu Malacky č.k. 8P/61/2022-4 zo dňa 30.03.2022, správou z Reedukačného centra v Sološnici zo dňa 11.01.2022, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny doručenej tunajšiemu súdu dňa 18.08.2022 číslo TT1/ OSPODASK/SPO/2022/1274-SP7 č.z. 2022/242371, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo

dňa 23.08.2022 číslo MA1/OSPOD_A_SK/SPO/2022/2162 č.z.2022/128502, ako aj ostatným obsahom spisového materiálu a zistil, že nad maloletým O. bola rozsudkom Okresného súdu v Trnave č. 40P/39/2019-30 zo dňa 18.09.2019 v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Trnave č. 14P/41/2020-59 zo dňa 11.03.2021 nariadená ústavná starostlivosť. Neodkladným opatrením tunajšieho súdu č. k. 8P/61/2022-4 zo dňa 30.03.2022 bolo Reedukačné centrum Sološnica, so sídlom Sološnica č. 3 povinné odovzdať maloletého O. do starostlivosti matky. Dôvodom nariadenia predmetného neodkladného opatrenia bola skutočnosť, že nariadená ústavná starostlivosť nad maloletým neplnila svoj účel. Maloletý O. svojvoľne opustil zariadenie, odmietal sa vrátiť, a maloletý prejavil svoje želanie vrátiť sa domáceho prostredia k matke a svojim súrodencom. Matka zároveň prejavila záujem zabezpečovať starostlivosť o maloletého, o maloletého sa zaujímala.

12. Otec maloletého dieťaťa je t. č. vo výkone trestu odňatia slobody s predpokladaným termínom pojednávania dňa 29.09.2022, nie je pracovne zaradený.

13. Maloletý sa od vydania neodkladného opatrenia č.k. 8P/61/2022-4 zo dňa 30.03.2022 nachádza v starostlivosti matky na adrese Y., U. XXXX/XX. Maloletý by mal od septembra nastúpiť na odborné učilište v Y. na odbor záhradkár.

14. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

15. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160101>> nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

16. Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine, za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

18. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

19. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

20. Podľa § 55 ods. 2 Zákona o rodine, ak súd nariadi ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloletého dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverenie dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

21. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

22. Podľa § 217 ods. 1 prvej vety CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

23. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

24. Vzhľadom na vykonané dokazovanie, súd dospel k záveru, že zrušenie ústavnej starostlivosti nariadenej nad maloletým dieťaťom je opodstatnené, nakoľko maloletý do Reedukačného centra v Sološnici ani do žiadneho iného reedukačného zariadenia nechce nastúpiť a prejavuje záujem zostať v starostlivosti matky. Návrh na zrušenie nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletým je opodstatnený aj z toho dôvodu, že rodičia maloletého, ÚPSVaR Trnava, ÚPSVaR Malacky aj Reedukačné centrum v Sološnici, sa vyjadrili, že súhlasia so zrušením nariadenia ústavnej starostlivosti.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu môže podľa § 355 ods. 1 CSP podať odvolanie otec, a to do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v 3 vyhotoveniach, s náležitosťami podľa § 363 CSP. Ostatní účastníci konania proti tomuto rozsudku nemôžu podať odvolanie, pretože sa po vyhlásení rozsudku vzdali práva podať odvolanie v zmysle § 368 Civilného sporového poriadku.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 44 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak účastník konania nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený účastník môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitného predpisu.